

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za period januar/siječanj-februar/veljača 2011. godine

Sarajevo, april/travanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	4
1.1. <i>Industrijska proizvodnja</i>	4
1.2. <i>Tržište rada BiH</i>	4
2. Javne finansije.....	5
2.1. <i>Indirektni porezi u BiH</i>	5
2.2. <i>Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH</i>	5
2.3. <i>Izvršenje budžeta entitetskih Vlada</i>	6
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	7
3.1. <i>Cijene – Indeks potražaćkih cijena (CPI)</i>	7
3.2. <i>Monetarni agregati</i>	7
3.3. <i>Prosječna obavezna rezerva</i>	8
3.4. <i>Devizne rezerve Centralne banke BiH</i>	8
3.5. <i>Depoziti</i>	9
3.6. <i>Kredit</i>	9
3.7. <i>Berze</i>	11
4. Vanjski sektor.....	11
5. Strane direktne investicije.....	12

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.

„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je prerano donositi sud o opštem ekonomskom kretanju u 2011. na bazi dva mjeseca svega nekoliko dostupnih kratkoročnih pokazatelja, ipak se čini da se postepeni oporavak EU ekonomije iz prethodne godine počeo konačno osjećati i u BiH. Na to prije svega ukazuju osjetan rast vanjske trgovine i industrije, ali i rast trgovine na malo. Naime, uprkos snažnom porastu svjetskih cijena hrane, metala i nafte (u rasponu 26-40%), rast vrijednosti robnog izvoza od 35% i uvoza od 23,9% tokom prvih dva mjeseca 2011. je po svemu sudeći takođe bio posljedica realnog porasta izvozne i domaće tražnje. Rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 12% u prvih dva mjeseca predstavlja veliko ohrabrenje i obzirom na izvoznu orijentisanost BiH industrije dodatno potvrđuje značajan realni (a ne samo nominalni) porast izvoza¹. U isto vrijeme, privatna potrošnja je najvjerovatnije takođe rasla obzirom na rast prometa trgovine na malo od približno 10%. S druge strane, stagnacija građevinarstva² u FBiH uz nastavak prošlogodišnjeg pada u RS (od 26%³) tokom prvih dva mjeseca ukazuju da bi oporavak investicija u 2011 mogao biti veoma težak sa izuzetno ograničenim učinkom.

---

¹ Statističke institucije u BiH još uvijek na žalost ne proizvode indekse realnog rasta vanjske trgovine tako da je DEP primoran služiti se vlastitim procjenama.

² Radi se o vrijednosti izvršenih građevinskih radova.

³ Pad od 26% u RS se odnosi samo na januar tako da je prerano za donošenje bilo kakvih konačnih zaključaka.

1. Realni sektor

1.1 Industrijska proizvodnja u BiH

Nakon prošlogodišnje krize realnog sektora pokazatelji za februar 2011. godine dosta su optimistični i ukazuju na stabilan oporavak industrijske proizvodnje u BiH. Glavni razlozi opravka BiH industrijske proizvodnje su povećanje izvozne tražnje za BiH proizvodima na inostranim tržištima i rast proizvodnje u sektoru rudarstva. Tako prema podacima BHAS za prva dva mjeseca 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 12% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-februar 2011. iznosio je 6,8% u FBiH i 5,3% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.⁴

Indeksi industrijske proizvodnje u BiH u 2011. godini

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar	Februar	Jan-Feb
						2011.	2011.	2011.
Industrijska proizvodnja	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	106,8
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	105,3
fizički obim	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	112,0

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.1. Tržište rada BiH

Ukupna radna snaga u BiH se nastavila uvećavati u januaru 2011. godine (1,5% g/g). Prosječan broj zaposlenih lica u BiH u istom mjesecu je uvećan za 1,1% g/g i iznosio 696,2⁵ hiljada lica. Broj zaposlenih u građevinarstvu i trgovini na veliko i malo je smanjen (3,5% i 2,2% respektivno), dok je broj zaposlenih u prerađivačkoj industriji povećan za 0,2%. Ovo su ujedno oblasti koje su zabilježile naznačajnije smanjenje broja zaposlenih lica u 2010. godini. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH je u januaru 2011. godine rastao stopom od 2% g/g i iznosio 526,7 hiljada lica. Zvanična stopa nezaposlenosti u BiH je u istom mjesecu iznosila 43,1%. Prosječna neto plata u BiH u januaru 2011. godine je iznosila 807 KM i veća je za 2,2% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, zbog inflacije u BiH, realna neto plata je bila manja za 0,5% g/g. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-II 2011. godine iznosila 332 KM i manja je za 0,6% u odnosu na isti period 2010. godine. Minimalne penzije u entitetima su nepromijenjene u odnosu na 2010. godinu (FBiH 296 KM, RS 160 KM).

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
Ø 2010.	696.365	-0,2%
I 2011.	696.190	1,1%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
Ø 2010.	516.964	3,9%
I 2011.	526.686	2,0%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
Ø 2010.	798	1,0%
I 2011.	807	2,2%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
Ø 2010.	333	-1,0%
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,6%
I-II 2011.	332	-0,6%

⁴ Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.

⁵ Broj zaposlenih lica u BiH u januaru 2011. godine je privremeni podatak. Podaci o broju zaposlenih lica u BiH za 2009. i 2010. godinu su korigovani zbog izmjene podataka o broju zaposlenih lica u poslovnim subjektima sa manje od 10 zaposlenih u FBiH za navedene godine.

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

U prva dva mjeseca 2011. godine prikupljeno je 643 miliona KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast manji od 1%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od akciza, putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe pad od 6,9%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 7,1% odnosno 5,1%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6%.

(u milionima KM za period januar-februar)

Indirektni porezi	2009	2010	Trend
Carine	39	36	-7,1%
Akcize	183	170	-6,9%
PDV	375	397	6,0%
Putarine	42	40	-5,1%
Ukupno	638	643	0,8%

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni prihodi od direktnih poreza u periodu januar-decembar 2010. godine na nivou BiH bilježe rast od 1,4%. Prihodi po ovom osnovu su u FBiH rasli za 3,7%, dok RS bilježi pad prihoda od direktnih poreza od 2% za posmatrano razdoblje. U FBiH je evidentiran rast prihoda od doprinosa za 7,3%, dok je u RS zabilježen rast od 0,7% u okviru ove kategorije. Ukupni prihodi, evidentirani kod entitetskih poreskih uprava, koji pored direktnih poreza i doprinosa, uključuju i ostale takse, kazne i naknade bilježe rast od 6,8 % u FBiH, odnosno 0,1% u RS.

(u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH (januar-decembar)			RS (januar-decembar)		
	2009	2010	%	2009	2010	%
Direktni porezi	504,9	523,7	3,7%	347,1	340,3	-2,0%
Porez na platu	258,5	266,2	3,0%	128,2	133,0	3,8%
Porez na dobit	159,9	186,1	16,3%	137,7	120,2	-12,7%
Porezi građana	83,0	68,2	-17,9%	50,7	51,7	2,0%
Ostali porezi	3,4	3,2	-3,5%	30,6	35,4	15,8%
Ostale takse, kazne i naknade	317,2	342,8	8,1%	270,6	272,2	0,6%
Doprinosi	2.395,9	2.570,6	7,3%	1.175,2	1.182,8	0,7%
PIO	1.344,5	1.447,4	7,7%	628,3	631,8	0,6%
Zdravstvo	942,3	1.008,5	7,0%	474,3	476,3	0,4%
Nezaposleni	109,1	114,7	5,1%	24,3	24,3	0,1%
Dječija zaštita	-	-	-	47,2	47,8	1,1%
Zapošljavanje invalida	-	-	-	1,0	2,6	-
Ukupno (direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)	3.217,9	3.437,1	6,8%	1.792,9	1.795,3	0,1%

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na devetomjesečnom nivou u 2010. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe rast od 8,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe rast od 5,8 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2010. godini za 5,7% viši za 2,2% u odnosu na 2009. godinu. Rashodi istovremeno bilježe rast od 21,4%%.

(u milionima KM za period januar-septembar)

Federacija BiH	2009	2010	%
Prihodi	934,09	1.010,35	8,2%
Porezni prihodi	739,29	865,96	17,1%
Neporezni prihodi	194,81	144,39	-25,9%
Rashodi	1.068,82	1.130,74	5,8%
Plaće i naknade	142,82	127,44	-10,8%
Materijal i usluge	39,45	55,62	41,0%
Tekući transferi	558,06	737,89	32,2%

(u milionima KM za period januar-septembar)

Republika Srpska	2009	2010	%
Prihodi	978,60	1.034,40	5,7%
Porezni prihodi	213,16	182,90	-14,2%
Neporezni prihodi	124,84	130,10	4,2%
Rashodi	1.042,81	1.266,00	21,4%
Plaće i naknade	455,29	458,90	0,8%
Materijal i usluge	66,59	49,90	-25,1%
Subvencije i transferi	431,34	237,20	-45,0%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je u periodu I-II 2011. godine zabilježena godišnja inflacija od 3%. Rast cijena u BiH je podstaknut rastom cijena u kategoriji hrane i bezalkoholnih pića, alkohola i duvana te transporta. Poskupljenje hrane na svjetskom tržištu je uticalo da bh. cijene hrane značajno budu veće u odnosu na 2010. godinu. Cijene u kategoriji hrane i bezalkoholnih pića u BiH su veće za 5,3% u periodu I-II 2011. godine. Zbog uvećanja akciza na duvanske proizvode od 01.01.2011. godine cijene u kategoriji alkohola i duvana su u istom periodu bile veće za 8,4%. Poskupljenje nafte i naftnih derivata u BiH je podstaknuto rastom svjetskih cijena ovog energenta. Zbog toga su cijene u kategoriji transporta u prva dva mjeseca tekuće godine bile veće za 6,4% u odnosu na isti period 2010. godine.

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
I-II 2011.	103,0

3.2 Monetarni agregati

Kao što se može vidjeti iz donje tabele, ukupna novčana masa (M2) na kraju posmatranog perioda i dalje bilježi pozitivne stope rasta. Ovaj agregat na kraju januara mjeseca 2011. godine dostiže nivo od oko 13,9 milijardi KM (7,7% g/g). Međutim, na kraju februara mjeseca se smanjuje za 0,2% (m/m) u odnosu na prethodni mjesec. Najvećim dijelom, do smanjenja novčane mase dovelo je smanjenje transakcijskog novca (M1) za 1,1% (m/m) u istom periodu.

U milionima KM

Period	Gotovi na izvan monetarnih vlasti	Depozit i banaka kod monetarnih vlasti ⁶	Rezervni novac (M0)	Gotovi na izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%

Izvor: CBBiH

3.3 Prosječna obavezna rezerva

Tokom januara mjeseca tekuće godine, osnovica za obračun devizne rezerve bilježi smanjenje u odnosu na isti period prethodne godine od 4% g/g. Tokom februara mjeseca to smanjenje se nastavlja i iznosi 3,7% g/g. U skladu sa navedenim smanjenjem osnovice, dolazi do smanjenja i sredstava koja su potrebna da se zadovolji zakonski propisan minimum rezervi. U februaru mjesecu to smanjenje iznosi čak 20,1% na godišnjem nivou. U isto vrijeme, razlika (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) bilježi rast u skoro istom omjeru (22,2% g/g). Od 1. februara tekuće godine na snazi je i nova odluka Upravnog vijeća CB kojom je stopa OR promijenjena, ali je u primjeni i dalje diferencirana stopa OR⁷. Kako su se kretale stope (implicitna i stopa OR) u prva dva mjeseca tekuće godine, može se vidjeti iz tabele ispod, kao i stopa naknade na sredstva koja se drže iznad zakonski propisanog minimuma (razlika).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			

Izvor: CBBiH

⁶ Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

⁷ Upravno vijeće Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) donijelo je odluku o smanjenju stope obavezne rezerve na depozite koji ulaze u osnovicu za obračun obavezne rezerve, čija je ročnost do jedne godine, sa 14% na 10%. Stopa obavezne rezerve na depozite oročene na period duži od jedne godine ostaje 7%.

3.4 Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve na godišnjem nivou i dalje bilježe pozitivne stope rasta, iako sa početkom godine na mjesečnom nivou uočava se njihovo smanjenje. Na kraju februara mjeseca dostižu nivo od oko 6,3 milijarde KM, što je za 68,6 miliona manje nego u januaru mjesecu. Godišnji, kao i mjesečni rast deviznih rezervi u prva dva mjeseca se može vidjeti iz donje tabele. Što se tiče obaveze koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se tiče odnosa neto strane aktive (neto deviznih rezervi) i monetarne pasive, može se reći da je zadovoljen. To se jasno može vidjeti i donje tabele, jer iznos neto deviznih rezervi je viši od iznosa monetarne pasive.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U prvim mjesecima 2011.godine ukupni depoziti nastavili su pozitivan godišnji rast iz 2010. godine. U siječnju zabilježena stopa rasta ukupnih depozita na godišnjoj razini iznosila je 5,0%, a u veljači 5,2%. Kao što je bio slučaj i 2010. godine, rast ukupnih depozita u 2011. godini prvenstveno je uzrokovan rastom depozita sektora stanovništva. Stopa rasta depozita stanovništva u siječnju iznosila je 13,9% g/g, a u veljači 12,8% g/g i dosegli su iznos od 6,6 mlrd. KM. S druge strane, depoziti sektora nefinancijskih poduzeća su u siječnju imali slab pozitivan rast od 0,9% g/g, dok su u veljači ponovno zabilježili negativan rast od -1,0% g/g. Depoziti ova dva sektora čine 81,7% ukupno prikupljenih depozita u BiH.

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća ⁸	Depoziti opće vlade ⁹	Ostali depoziti ¹⁰
Stanje na kraju razdoblja						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
Prosječna godišnja stopa rasta za dva mjeseca						
2011.		0,4%	12,2%	-1,3%	-27,0%	21,5%
2011.		5,1%	13,4%	0,0%	-7,5%	-4,40%

Izvor: Centralna banka BiH

⁸ Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

⁹ Sektor opće vlade čine sve razine vlada u BiH.

¹⁰ U ostalim depozitima su depoziti nebankarskih finansijskih institucija i ostali depoziti.

3.6. Krediti

Ukupni krediti za prva dva mjeseca¹¹ 2011. godine iznosili su 14,6 mlrd. KM. U siječnju stopa rasta ukupnih kredita iznosila je 4,1% g/g, a u veljači 3,9%. Krediti plasirani sektoru stanovištva i sektoru nefinancijskih poduzeća čine 96,3% ukupno plasiranih kredita bh. bankarskog sektora. Stopa rasta kredita stanovništvu u siječnju iznosila je -0,2% g/g, dok je u veljači zabilježen pozitivan predznak rasta, tj. 0,2% g/g. Za prva dva mjeseca 2011. godine ovi krediti iznosili su 6,2 mlrd. KM. Krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća za prva dva mjeseca 2011. godine iznosili su 7,9 mlrd. KM. U siječnju stopa rasta kredita ovom sektoru iznosila je 6,5% g/g, a u veljači 5,9% g/g.

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti ¹²
Stanje na kraju razdoblja						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	224,7	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	223,4	73,4
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
Prosječna godišnja stopa rasta za dva mjeseca						
2010.		-3,4%	-6,6%	-0,7%	20,1%	-36,5%
2011.		4,0%	0,0%	6,2%	40,6%	-25,0%

Izvor: Centralna banka BiH

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u februaru 2011.godine, je zabilježen pad prometa od 29 % u odnosu na februar 2010. godine, dok poredeći sa prometom u februaru 2009. godine bilježi još uvijek značajan pad prometa od 67,3 %.

Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u februaru 2011. godine, je zabilježen rast prometa od 134,2% u odnosu na februar 2010. godine, dok poredeći sa prometom u februar 2009. godine bilježi nešto skromniji rast od 32,5 %.

Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u februaru 2011. godine bilježi rast od 19 % poredeći sa vrijednostima u februaru 2010. godini. Poredeći ukupan promet u februaru 2011. godine u odnosu na ukupan promet u februaru 2009. godine bilježi pad od 42,1%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Feb-2009.	21,324,489	7,219,562	28,544,051
Feb-2010.	9,812,964	4,084,375	13,897,338
Feb-2011.	6,970,085	9,565,082	16,535,167

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu februaru 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Feb-2009.	6,091,906,154.36	3,424,728,733.48	9,516,634,887.84
Feb-2010.	7,646,299,858.37	3,607,018,851.54	11,253,318,709.91
Feb-2011.	7,782,849,564.23	3,908,092,990.20	11,690,942,554.43

¹¹Podaci za kredite i depozite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, tako da podatak za veljaču 2011. godine jeste i ukupni iznos za dva mjeseca 2011. godine.

¹² U ostalim kreditima su krediti nebankarskim finansijskim institucijama i ostali krediti.

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u februaru 2011. godine sa vrijednostima u februaru 2010. godine zabilježen je minimalan rast od 1,8%, dok poredeći sa vrijednostima u februaru 2009. godine zabilježen je rast od 28,8 %.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u februaru 2011. godine bilježi rast od 8,35 % u poređenju sa vrijednosti u februaru 2010. godine, odnosno rast od 14,1 % u odnosu na vrijednosti ostvarene u februaru 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u februaru 2011. godine bilježi minimalan rast od 3,9 % u odnosu na vrijednosti u februaru 2010. godine odnosno rast od 22,9 % u odnosu na vrijednosti u februaru 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Prema najnovijim procjenama Centralne Banke BiH deficit tekućeg računa platnog bilansa Bosne i Hercegovine je u 2010. godini iznosio 1,292 milijardi KM što predstavlja 5,2% BDP-a ostvarenog u toj godini¹³. U odnosu na 2009. pomenuti deficit se smanjio za 13% najvećim dijelom uslijed smanjenja deficita u robnoj razmjeni (-5%). Suficiti na računima usluga i dohodaka su se takođe smanjili za 9% i 15% respektivno. Tekući transferi bilježe blagi oporavak od 3% (u 2009. pad je iznosio 14%) tako da još nisu dostignute vrijednosti iz pretkriznog perioda. Finansijski račun je umanjen za 30% sa obzirom da je zabilježen niži priliv FDI u odnosu na prethodnu godinu (-73%), a i povlačenje novih zajmova iz inostranstva je značajno umanjeno (-20%).

Platni bilans BiH (u milionima KM)	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	-1.532,2	-2.328,5	-3.515,9	-1.489,5	-1.292,2
1. ROBA	-6.661,0	-8.101,1	-9.432,2	-6.669,1	-6.351,7
2. USLUGE	1.045,2	1.250,6	1.299,1	1.118,9	1.022,4
3. DOHODAK	611,0	656,7	841,9	827,2	704,7
4. TEKUĆI TRANSFERI	3.472,4	3.865,2	3.775,1	3.233,3	3.332,3
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	1.348,6	2.383,2	3.493,0	1.630,9	1.201,7
1.KAPITALNI RAČUN	457,2	433,9	393,6	358,9	313,5
2.FINANSIJSKI RAČUN	891,4	1.949,3	3.099,3	1.272,0	888,2
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	183,5	-54,7	22,9	-141,3	90,4

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prva dva mjeseca 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 1,2 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 35,2%. Uvoz BiH januar i februar 2011. godine iznosio je 2 milijarde KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 24%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 800 miliona KM i u poređenju sa istim periodom prošle godine veći je za 9,7%.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prva dva mjeseca 2010. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi, rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, zatim mineralne tvari gdje spada električna energija; odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u januaru i februaru 2011. godine uvezla 315,5 miliona KM nafte i naftnih derivata, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 33,8%.

Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prva dva mjeseca 2011. godine iznosio 248 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz

¹³ Proizvodnji BDP za 2010. Je procenjen od strane Centralne banke BiH a iznosi 24.750 miliona KM,

mašina je porasta za 8,3%. Na strani izvoza, vrijednost izvezenih proizvoda u kategoriji mašine iznosi 116,5 miliona KM i u odnosu na prošlu godinu ostvaren je rast izvoza od 21,8%.

Značaja uvoz ostvaren je u kategoriji hemijskih proizvoda u iznosu od 203 miliona KM i u poređenju sa prva dva mjeseca 2010. godine, primjetan je rast uvoza ove kategorije proizvoda od 24,1%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 174 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U odnosu na prošlu godinu ostvaren je rast uvoza baznih metala za 33%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se polako popravlja i u prva dva mjeseca 2011. godine izvezeno je 298,3 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je značajan rast od 54,9%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u januaru i februaru 2011. godine ostvarila je izvoz od 124,8 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 21,3% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Februar 2010	Januar - Februar 2011	Promjena 2011/2010
IZVOZ	936.594	1.266.475	35,2%
UVOZ	-1.666.856	-2.067.258	24,0%
TRGOVINSKI DEFICIT	-730.262	-800.783	9,7%

5. Strane direktne investicije

Registirana ukupna strana ulaganja (SDU) u 2010. godini iznose 135,4 miliona KM, što je manje za 71,4% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2008. godini manja za 76,4%. Ako ne bi uzeli u obzir smanjenja kapitala usljed statusnih i drugih promjena SDU bi iznosila oko 188 miliona KM, što bi u tome slučaju iznosilo smanjenje od 60% u odnosu na isti period prethodne godine.

Ulaganja po kvartalima u 2008. 2009. i 2010. godini iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2008.	86	241	163	87
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48

Poredeći ulaganje (DSU) od 48 miliona KM u četvrtom kvartalu 2010. godine sa ulaganjem (SDU) od 184,4 miliona KM u istom periodu 2009. godine je manje za 74%, dok poredeći (SDU) sa ulaganjem od 87 miliona KM u četvrtom kvartalu 2008. godine, procenat smanjenja je 44,8%.

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u 2010. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje čine 54% dok se na osnivanje novih čini oko 46%. Poredeći ove pokazatelje sa stanjem u prvom polugodištu, kada su SDU u dokapitalizaciju iznosila oko 71%, vidljiva je pozitivna promjena u strukturi ulaganja u korist novih projekata u trećem i četvrtom kvartalu 2010. godine. Ako se ovi podaci uporede sa stanjem u 2009. godini gdje se 66,4% ulaganja odnosilo na dokapitalizaciju postojećih, vidljivo je u strukturi SDU (dokapitalizacija postojećih u odnosu na nova) da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte.